

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

18.06.2026 nr DM-135948-12

Geoloogilise uuringu loa andmine Orgita VIII uuringuruumile

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, haldusmenetluse seaduse § 53 lõike 2 punkti 3, § 61, Riigimetsa Majandamise Keskuse 23.04.2026 kirja nr 3-1.1/2026/2256, Märjamaa Vallavolikogu 19.05.2026 otsuse nr 61 ning VALICECAR OÜ 23.03.2026 esitatud taotluse nr T-L.MU/1032495-2, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Anda VALICECAR OÜ-le (registrikood 11102086) Orgita VIII uuringuruumi geoloogilise uuringu luba nr L.MU/526641 kehtivusajaga 5 aastat.

1.2. Lisada antavale uuringuloale järgmised täiendavad tingimused:

1.2.1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK-d (rmk@rmk.ee) välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;

1.2.2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu;

1.2.3. uuringupunkte on keelatud rajada Susla tee (tee number 5040145) teekaitsevööndisse, mille laius on mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast 30 meetrit.

1.3. Avalikustada VALICECAR OÜ-le Orgita VIII uuringuruumi uuringuloa nr L.MU/526641 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Geoloogilise uuringu luba nr L.MU/526641 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

2. ASJAOLUD

2.1. VALICECAR OÜ (registrikood 11102086, aadress Ninavärava, Atla küla, Saaremaa vald, Saare maakond; edaspidi ka *taotleja*) esitas 12.03.2026 Keskkonnaametile Orgita VIII uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (uuringuloa) taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis (KOTKAS) 12.03.2026 dokumendina nr DM-135948-1, nõuetekohane taotlus on

registreeritud 23.03.2026 dokumendina nr DM-135948-4).

Taotletav Orgita VIII uuringuruum asub Rapla maakonnas Märjamaa vallas Rassiotsa ja Orgita külas riigile kuuluvatel katastriüksustel Märjamaa metskond 23 (katastritunnus 50201:001:1089, kinnistu nr 15897950) ja Märjamaa metskond 85 (katastritunnus 50201:001:1091, kinnistu nr 27110650). Riigivara valitseja on Kliimaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK).

Taotletav Orgita VIII uuringuruum koosneb kahest lahustükist, uuringuruumi teenindusala kogupindala on 14,96 ha. Taotletav teenindusala jääb osaliselt Orgita-Haimre dolokivimaardlale (maardla registrikaardi nr 153). Tegemist on tarbevaru (dolokivi) uuringuga, mille käigus kavandatakse rajada kuni 10 puurauku ja kuni 10 uuringukaeveõönt sügavusega kuni 12 m. Hüdrogeoloogilised katsetööd hõlmavad veetasemete mõõtmist; muud sihtotstarbelised tööd: proovid killustiku purunemiskindluse ja külmakindluse määramiseks, uuringuruumi teenindusala topogeodeetiline mõõdistamine. Käesoleva uuringuga kavatakse täpsustada Orgita VIII uuringuruumi piiresse jääva paekivilasundi geoloogilist ja hüdrogeoloogilist ehitust, keskkonnatingimusi ja maavara kvaliteeti ning kasutamise võimalusi.

Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub Orgita-Haimre dolokivimaardla ehitusdolokivi passiivse reservvaru 6 plokiga.

2.2. Taotletav uuringuruum kattub Rapla- ja Pärnumaa maavarade teemaplaneeringu alusandmestiku täpsustamise uuringuruumi alaga (luba nr YGUL/522251, loa omaja Eesti Geoloogiateenistus, luba kehtib kuni 14.08.2027).

Uuringuruumi teenindusala põhjapoolse osa loodepiiril kulgeb põhja-lõunasuunaliselt elektriõhuliin SAX-35, mille kaitsevöönd ulatub vähesel määral taotletava teenindusala piiresse. Elektriõhuliini kaitsevööndisse uuringupunkte ei rajata.

Teenindusala lõunapiirist lõuna poole jääb kohalik Susla tee nr 5040145.

Lähimad majapidamised jäävad lõunapoolsest lahustükist ca 160 m kaugusele ja põhjapoolsest lahustükist ca 300 m kaugusele.

Taotletav uuringuruum ei jää Natura 2000 võrgustiku alale. Suur osa Orgita-Haimre dolokivimaardlast (sh osa taotletava uuringuruumi teenindusalast) kattub teise kaitsekategooria liigi (harivesilik) elupaigaga.

2.3. Maapõueseaduse (MaaPS) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloo andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (HMS) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

Uuringuloo taotlust on kontrollinud riigiasutus, kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiaalane pädevus (Eesti Geoloogiateenistuse 19.03.2026 kiri nr 13-1/26-459; MaaPS § 27 lõige 2).

MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa taotluse menetluse algatamise teate 09.04.2026 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest menetlusosalisi 09.04.2026 kirjaga nr DM-135948-5. Kuni uuringuloa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid. Avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

MaaPS § 27 lõike 3 kohaselt palus Keskkonnaamet 09.04.2026 kirjaga nr DM-135948-7 riigivara valitseja volitatud asutuse RMK nõusolekut katastriüksuste Märjamaa metskond 23 ja Märjamaa metskond 85 kasutamiseks geoloogilise uuringu tegemise eesmärgil.

RMK nõustus 23.04.2026 kirjaga nr 3-1.1/2026/2256 (registreeritud KOTKAS-s 23.04.2026 numbriga DM-135948-8) uuringute tegemisega järgmistel tingimustel:

1. *uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK-d (rmk@rmk.ee) välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;*
2. *kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.*

Riigivara valitseja esitatud tingimused määratakse uuringuloa täiendavateks tingimusteks muutmata kujul.

MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt saadab loa andja uuringuloa taotluse arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Avatud menetluse algatamise teade ja taotlus on edastatud Märjamaa Vallavalitsusele 09.04.2026 kirjaga nr DM-135948-6, milles määrati taotlusele arvamuse andmise tähtajaks 09.06.2026. Märjamaa Vallavolikogu nõustus 19.05.2026 otsusega nr 61 (registreeritud KOTKAS-s 22.05.2026 numbriga DM-135948-9) uuringuloa andmisega järgmisel tingimusel:

Geoloogilise uuringu teostamiseks on keelatud rajada uuringupunkte Susla tee (tee number 5040145) teekaitsevööndisse, mille laius on mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast 30 meetrit.

Keskkonnaamet määrab Märjamaa Vallavolikogu poolt seatud tingimuse uuringuloa täiendavaks tingimuseks.

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani loa andja haldusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja 03.06.2026 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks kaks nädalat teate avaldamisest alates. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid sh Märjamaa Vallavalitsust 03.06.2026 kirjaga nr DM-135948-10.

Avalikustamise käigus andis Märjamaa Vallavalitsus 17.06.2026 teada (registreeritud KOTKAS-s 18.06.2026 dokumendina nr DM-135948-11), et kuna Märjamaa Vallavolikogu 19.05.2026 otsuse nr 61 punktis 1.1 seatud tingimusega on arvestatud ning vastav tingimus on uuringuloale kantud, siis täiendavad märkused ja ettepanekud eelnõule puuduva.

Vastavalt HMS § 49 lõigetele 1 ja 3 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist taotluse esitajale ja huvitatud isikutele, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav haldusakt puudutada, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis VALICECAR OÜ-lt 03.06.2026 kirjaga nr DM-135948-10 arvamust või vastuväiteid uuringuloa andmise korralduse ja uuringuloa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

VALICECAR OÜ tähtaja jooksul (16.06.2026) arvamust ei avaldanud.

3. KAALUTLUSED

3.1. Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloa alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Uuringuloa saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloa andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnaamet kontrollis VALICECAR OÜ 23.03.2026 esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-s, keskkonnaministri 09.01.2020 määruses nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ (määrus nr 1) ja keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (KeHJS) sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloa taotluse menetlemiseks.

Riigilõivuseaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 1060 eurot tasutud 12.03.2026.

3.2. KeHJS § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu 1“ (määrus nr 224). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul KMH algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega KMH vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõiked 3 ja 4). Uuringuloa alusel võib hüdrogeoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punkti 1 kohane tegevusluba. Geoloogilise uuringu teostajaks on taotluse vormil märgitud Maavarauuringud OÜ (registrikood 14346587, aadress Liiva tn 41, Tartu linn,

Tartu linn, Tartu maakond).

Juhul kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava (JäätS) § 35² tähenduses, tuleb uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse JäätS §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Uuringuloa taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

3.3. Haldusorgan võib anda haldusakti kõrvaltingimusega, milleks muu hulgas on haldusakti hilisema muutmise, kehtetuks tunnistamise või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmine (HMS § 53 lg 1 p 4). Haldusakti kõrvaltingimuse võib määrata siis, kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutusõiguse alusel (HMS § 53 lg 2 p 3). Uuringuluba on haldusaktiks, mille andmise või mitte andmise ning mille kehtivuse otsustab loa andja kaalutusõiguse alusel.

HMS § 3 lg 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lg 2). Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmekava käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Riigivara valitseja volitatud asutus RMK nõustus kinnistute Märjamaa metskond 23 ja Märjamaa metskond 85 geoloogilise uuringu tegemise eesmärgil kasutamisega tingimuslikult. Samuti nõustus Märjamaa Vallavolikogu uuringuloa andmisega Orgita VIII uuringuruumile tingimuslikult. Seega on uuringute teostamise eelduseks nende tingimuste täitmine ja uuringuloale märgitakse järgmised täiendavad tingimused:

1. *uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK-d (rmk@rmk.ee) välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;*
2. *kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu;*
3. *uuringupunkte on keelatud rajada Susla tee (tee number 5040145) teekaitsevööndisse, mille laius on mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast 30 meetrit.*

Lisaks on loa omanikul kohustus järgida õigusaktides kehtestatud asjakohaseid nõudeid ka ilma nende uuringuloa täiendavateks tingimusteks lisamiseta.

3.4. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS §-s 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Dolokivi uuringuks tehtavate geoloogiliste uurimistöödega ei kaasne olulist vibratsiooni-, valguse-, soojuse-, kiirguse- ja lõhnaäringut. Mõningal määral tekitavad uuringut teostavad masinad müra, aga seda võib võrrelda põllumajandusmasinate tekitatava müraga, olles pigem väiksem. Geoloogilise uuringu läbiviimine ei kahjusta ümbritseva keskkonna vastupanuvõimet, kuivõrd uuringutega kaasnev mõju on minimaalne ega ulatu uuringuruumi teenindusala piiridest väljapoole. Geoloogiline uuring ei mõjuta põhjavee seisundit, kuna uuringute käigus ei viida läbi katsepumpamisi, põhjavee alandamist ega põhjavee juhtimist alalt välja. Uuringu käigus mõõdetakse kaevandisse/puurauku ilmuva vee tase. Veetaseme mõõtmine ei põhjusta põhjavee taseme alanemist ega mõjuta muul moel põhjavee seisundit. Lisaks suletakse kaeveõõned ja/või puuraugud kohe peale proovide võtmist väljatud materjaliga (mida ei ole vaja kasutada laboratoorsete katsete läbiviimiseks). Uuringute läbiviimine ei too kaasa ohtu põhjavee seisundile (st kvaliteedile, tasemele, koostisele jms) olenemata selle kaitstuse tasemest.

MaaPS § 27 lõigetes 4-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloa andmiseks ei olnud ja sellest tulenevat keeldumise alust ei esine.

MaaPS § 35 lõike 1 punkti 1 alusel keeldutakse uuringuloa andmisest, kui uuringuloa andmisel puudub riigivara valitseja või tema volitatud asutuse nõusolek. RMK nõustus 23.04.2026 Märjamaa metskond 23 ja Märjamaa metskond 85 kinnistutel uuringute tegemisega tingimustel, mis lisatakse antava uuringuloa täiendavateks tingimusteks. Seega ei esine MaaPS § 35 lõike 1 punkti 1 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 35 lõike 1 punktidest 2-5, 8 ja 11 ja lõike 2 punktidest 2-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmnenu. Orgita VIII uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega teisi kaitsealasid, samuti ei ulatu uuringuruumis tehtavate välitööde mõju uuringuruumi piiridest väljapoole. Alal ei asu muinsuskaitseobjekte ega kinnismälestisi.

MaaPS § 35 lõike 1 punkti 9 alusel keeldutakse uuringuloa andmisest, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga.

Kuna uuringuluba ei anna selle omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse keskkonnaluba kaevandamiseks, on uuringuloa taotlemine ja uuringu teostamine taotleja enda risk ning kulu. Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt olulist informatsiooni. Seega ei esine MaaPS § 35 lõike 1 punkti 9 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 35 lõike 1 punkti 10 alusel keeldutakse uuringuloo andmisest, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus uuringuloo andmisega. Märjamaa Vallavolikogu nõustus uuringuloo andmisega tingimustel, mis lisatakse antava uuringuloo täiendavateks tingimusteks. Seega ei esine MaaPS § 35 lõike 1 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloo andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning VALICECAR OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri teade 18.06.2026).

Eeltoodu alusel võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloo andmisest keeldumise alused puuduvad.

Uuringuluba ei anna selle omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamiseks keskkonnaluba ning uuringuloo saamisel ei teki õiguspärast ootust keskkonnavalua saamiseks.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Geoloogilise uuringu luba
2. Orgita VIII uuringuruumi teenindusala plaan

Marju Kuldmaa
vanemspetsialist
maapõuebüroo